

MAI VILÁG

Cluj-Kolozsvár, 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Szerda, november 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Regina Maria (v. Deák Fe-
renc-u.) 36. — Telefon 194. —
Előfizetési ár: egész évre 750 lej,
félre 380 lej, negyedévre 200
lej, egy hónapra 70 lej. Külföldre
ezeknek az áraknak kétszerese.
— Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés ára: egy szó 2 lej,
legkisebb apróhirdetés ára 25 lej.
— Kéziratokat nem adunk vissza.

MEGOLDÁS ELŐTT A KORMÁNYVÁLSÁG

Szerda éjjelre várják az új kormány kinevezését

Titulescut megérkezése után azonnal fogadja a régenstanács, utána Maniu és Bratianu Vintila kihallgatása következik -- Davidoglu csendőrfőparancsnok és Todorescu Cfr vezérigazgató lemondottak

(Bukarest) A politikai válság megoldására törő lendületében eljutott a kulminációs pontra és ott pillanatnyilag megpihent, mielőtt a normális élet kereteinek vezetésére hivatott kormányt kialakította volna. Ugy látszik, hogy a régenstanács ott akarja folytatni, ahol Ferdinand király halálakor tartott az ország: nemzeti koncentrációs kormányt akar létrehozni, lehetőleg a párton kívüli Titulescu elnökelete alatt, akinek személye minden párt felé, kivéve a néppártot, teljesen posszibilis és a külföldön is a legjobb hangzású.

Hogy egy ilyen nemzeti koncentrációs kormány, amilyen most Franciaországban is éppen a pénzügyi szanálás programjával uralmon van, létrejöhet-e, kizárólag Maniu Gyulától függ. Kétségtelen, hogyha Maniu hajlandó lesz Titulescu kormányát támogatni, akkor az nagy kilátásokkal veheti föl a kölcsöntárgyalások fonalát és akár bankárok útján, akár a Népszövetség útján realizálhatja a stabilizációt és a kölcsönt.

Ha Maniu nem fogadja el a Titulescu-féle formulát, akkor minden valószínűség szerint nem fogja elháríthatni saját miniszterelnöki kinevezését. Ebben az esetben elmondható, hogy a liberálisok jól választották meg az időpontot, amelyben a népszerű Maniut elsőjében juttatták az ország ügyeinek élére. Soha nehezebb helyzetet. A kölcsöntárgyalások befejezetlenek, de külföldi tartozásaink aránylag terhes föltételek között konvertálva. A liberális párt őrszmei megmaradnak a polgári és katonai főhivatalok élén, az alkotmányban rendszeresített legfőbb törvénykezési, közigazgatási, pénzügyi, ipari, stb. tanácsok élén. Hogy a liberális párt, mint ellenzéki párt a maga tulajnyomó gazdasági hatalmát, fel fogja használni ellenfelének zavarására, az sem kétséges. Hogy Averescu, Iorga, Lupu, Stelian Popescunék s a többi formációk szintén a nemzeti parasztpárt ellen fogják sorompóba állítani összeköttetésüket, az sem vitás. El kell ismerni, hogy Maniu igen bátor cselekedetet követ el, amikor ilyen nehéz körülmények között bejelenti: egyedül vállalom a kormányzás felelősségét.

A KÜLFÖLD MANIU-KORMÁNYT JÓSZOL

A párisi Le Temps, amelynek összeköttetései a liberális párttal közismertek, bukaresti tudósítójának közlése alapján azt a hírt közli, hogy még hét vége előtt tiszta nemzeti parasztpárti kormány lesz Romániának Titulescu tudósító jólértesült forrásból közli, tovább fogja folytatni a pénzügyi tárgyalásokat Németországgal és el fogja ismerni azokat a pénzügyi kötelezettségeket, amelyeket a liberális

kormány elvállalt. Az új választásokat decemberben megtartják a tudósítás szerint.

Hasonlóan írnak a többi külföldi lapok is. Ezzel szemben a francia bankárok vezetője, Moreau, tegnap táviratot küldött bukarestbe és a kölcsön érdekében nemzeti kormány alakítását ajánlja. Nemzeti parasztpárti körökben úgy tudják, hogy a liberális pártban Duca belügyminiszter és hívei a nemzeti parasztpárti kormány kinevezése mellett foglalnak állást, míg Bratianu Vintila és környezte a koncentrációs kormány alakításával halasztani akarja Mninek kormányrajutását.

VÉGLEGES KORMÁNYRÓL BESZÉLNEK AZ AVERESCUNUSOK

M. Manoilescu, volt néppárti alminiszter tegnap kijelentette, hogy Averescu tábornok kihallgatása alkalmával a koncentrációs kormány tervét el ejtették, minthogy a kölcsöntárgyalások gyors befejezése csak végleges kormány kinevezésével érhető el. Kijelentette Manoilescu azt is, hogy Titulescu hazaérkezésének most már nincs jelentősége, mintán a nemzeti kormány

kilátásai megsemmisültek.

A néppárt nem óhajt résztvenni sem Titulescu, sem Maniu kormányában, hanem fentartja akciósabadságát az új kormányval szemben.

A KORMÁNYVÁLTOZÁS ELŐTT

A kormány tegnap áthelyezte Davidoglu tábornokot, a csendőrség főparancsnokát, aki a választások idején a csendőrség taktikai mozdulatait vezette. A tábornokot a hadügyminisztériumba osztották be és helyébe Brosteanu tábornokot nevezték ki, akit egyébként egy Maniu-kormányban a hadügyministerségre is kombinációba hoztak. Beadta lemondását Corneliu Moldovanu, a bukaresti Nemzeti Színház igazgatója is, minthogy ez az állás szintén politikainak számít. Lemon-
dott továbbá Teodorescu, a C. F. R. vezérigazgatója is, aki hír szerint a Banca Româneasca igazgatójává fognak kinevezni.

A nemzeti parasztpárti információk szerint a belügyminisztérium több helyről jelentést kapott, hogy számos primar elhagyta a faluját, tartva a lakosság ellenszenvétől.

Tíz órai zárórát rendelt el a rendőrprefektus Kolozsváron

(Kolozsvár) Mihai ezredes rendőrprefektus hétfőn délután rendeletet adott ki, amelyben

ntasította az összes korcsmákat és vendéglőket, hogy este tíz órakor a legszigorubb büntetés terhe mellett zárjanak be.

A rendőrprefektus a Mai Világ mun-

Maniu kiáltvány

Maniu Gyula ma nyilatkozott a sajtónak. Kijelentette, hogy a demokrácia és az őszinte parlamentarizmus érdekében nyugodtan kell várni a fejleményeket, mert a Korona bizonyára azt hívja majd kormányra, aki az ország igazi közvéleményét képviseli. A válság alkotmányos megoldása utban van és a nemzeti parasztpárt fegyelmetten várja a bekövetkezendőket.

Maniu ezután teljesen tévesnek mondja azt az állítást, mintha a külföld nemzeti koncentrációs kormányhoz ragaszkodnék a kölcsön garantálására. A külföld — mondotta Maniu — nagyon jól van informálva és azt kívánja, hogy olyan kormány biztosítja a kölcsönt, amely az ország igazi köz-

véleményét fejezi ki. Ennek nem kell okvetlen koncentrációs kormánynak lennie, lehet pártkormány is, csak tiszta és szabad választásokból kerüljön ki. A továbbiakban Maniu a sajtószabadságról beszélt és kifejtette, hogy a sajtó szabadságát nélkülözhetetlennek tartja az ország fejlődésére. Már a magyar parlamentben is beszédet mondott a sajtószabadság érdekében és azóta csak megerősödött benne a sajtószabadság tisztelete.

A nemzeti parasztpárt egyébként manifesztumot is intézett az országhoz, amelyben föl hívja a lakosságot, hogy nyugalomban várja be az események kialakulását és ne engedje magát agentprovokátoroktól megzavartatni. A

Gyulafehérváron kiadott parancsot, hogy a nép fegyelmetten várja be a pártvezetőség elhatározásait, megismétli a manifesztum.

A LIBERALIS PÁRT ÉRTEKEZLETE

Tegnap délután a kormánypárt újabb értekezletet tartott. Bratianu Vintila bejelentette, hogy mára tervezet audienciája a régenstanács előtt elmaradt, mert ő véleményét már előbb közölte a régenstanáccsal és ezért kihallgatására már nincsen szükség.

A liberális párt — mondotta — nyugodtan várja a megoldást, mert a párt jövője Románia jövője és a kormánybukás nem tudja meggyöngíteni, sőt erősíti azt.

A liberális pártban egyébként kijelentik, hogy a párt elvileg nem zárkózik el attól, hogy jóindulatulag támogasson egy Maniu-kormányt, ha az az ország érdekei szerint fog működni.

IORGA MIKLÓS CÁFOLATA

Iorga lapja ma megcáfolja azt a hírt, mintha ő és Averescu közös választ adtak volna a régenstanácsnak és kölcsönösen egymást ajánlották volna miniszterelnöknek.

A NEMZETI PÁRT ÉS A KISEBBSÉGEK

Pop Csicsó István, a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának ülése után a következőket mondotta az újságíróknak:

— A nemzeti parasztpárt rövidesen általános választást fog elrendelni és nem lehet az országban olyan ember, aki pillanatig is kételkedne e választások teljes tisztaságában. A kisebbségek idáig főleg azért kötöttek paktumot a kormányzó pártokkal, hogy biztosíthassák a maguk részére a megfelelő parlamenti képviselőket, a mostani választásokon azonban nincs szükségük arra, hogy ilyen célból kössenek választási egyezményt, hiszen a választások tiszták lesznek és senki sem fogja a kisebbségi választókat befolyásolni, vagy erőszakolni. Azonban ha a kisebbségek részt akarnak venni a kormányzásban és e célból akarnak velünk kollaborálni, akkor helyes lenne egy kartell a kisebbségek és a nemzeti parasztpárt között. Néztem szerint az ország jövő érdekében állana, ha a kisebbségek részt vennének az ország vezetésében.

— És a nemzeti parasztpárt biztosítaná a kisebbségeknek e célra valamilyen pozíciót?

— En azt hiszem, hogy feltétlenül megtenné ezt és fentartana egy államtitkári állást, ha látná, hogy a kisebbségek komolyan részt vennének az ország vezetésében.

AZ ANTISZEMITA PÁRT 40 MANDÁTUMRA SZÁMIT

A Curenul, mely Guza tanár antiszemita pártjáról mindig pontosan volt értesítve, közli a következőket: Guza tanár pártja a LANC az összes megyékben jelölteket fog felállítani és a napokban megkezdik a propaganda gyűléseket. Erdélyben Kolozsváron fogják a nagygyűlést megkezdni, ahol Guza tanár is megjelenik. Guza tanár szerint ha a választások teljesen tiszták lennének, legalább 30-40 antiszemita képviselőnek sikerül a parlamentbe bejutni.

Maniu kormánylistája

Megírtuk már, hogy Maniu Gyula már napokkal ezelőtt összeállította esetleges kormányának listáját. A névsor a kiszivárgott hírek szerint pontosan a következő:

Miniszterelnök: Maniu Gyula.
Belügyminiszter: Vajda Sándor.
Külgyminiszter: Titulescu Miklós.
Pénzügyminiszter: Popovici Mihály.
Kereskedelmi miniszter: Madgearu Virgil.
Munkaügyi miniszter: Raduceanu.
Kultuszminiszter: Bocu Sever.
Közoktatásiügyi miniszter: Mironescu Gheorghe.
Igazságügyi miniszter: Junaidun Gr.
Közlékekügyi miniszter: Joantescu D. R.
Közmunkaügyi miniszter: Pan Halippa.
Hadügyminiszter: Holban, Burleanu, Brosteanu, vagy Presan tábornok.
Földmívelésügyi miniszter: Miha-lache.

Allamtitkárok:

Miniszterelnökségnél: Lugojeanu I.
Pénzügyminiszteriumnál: Sever Dan.
Belügyminiszteriumnál: Aurel Dobrescu és Eduard Mirto.

Földmívelésügyi miniszteriumnál: Voicu Nitescu vagy Virgil Potarca.

Ez a lista természetesen még nem végleges, mert még mindig nem biztos, hogy vajjon Titulescu vállalja-e a külügyminiszeri tárcát. Abban az esetben, ha Titulescu nem lépne be a kormányba, Vajda lenne a külügyminiszter és Maniu a miniszterelnöki tárcán kívül a belügyminiszeri teendőket is végezné. A hadügyminiszeri tárcá ügyében sincs még végleges döntés, a nemzeti parasztpárt nagyon szívesen látná ez állásban Presan tábornokot, azonban kérdéses, hogy Presan tábornok, aki már évek óta mint párton kívül álló miniszterelnöki szerepel, miniszteri tárcát vállal-e egy pártkormányban? A szenátus elnöke valószínűleg Pop-Cicio lesz.

A fenti lista szerint tehát Maniu Gyula kormányának 7 erdélyi és 11 regádi tagja lenne.

ERDÉLYBEN MEG MINDIG MŰKÖDIK A SAJTÓCENZURA

A liberális kormánynak lemondása után első intézkedése az volt, hogy országosan eltörölte a sajtócenzurát,

amely az ország közéletének egyik leg-súlyosabb sérelme volt. A fővárosi lapok már cenzurázatlanul jelennek meg Erdély területén azonban még-

mindig működik a cenzura. A Mai Világ munkatársa a cenzurával kapcsolatosan kérdést intézett dr. Dan Porten vármegyei prefektushoz, aki kijelentette, hogy a cenzura eltörlésére vonatkozólag mindeztideig semmi-lyen hivatalos utasítást nem kapott, így

A párisi Maniu kinevezését jelenti

A párisi Journal Presse kedden éjszaka fél 12-kor rádió útján azt a híradást közölte, hogy a régensnácás Maniu Gyulát hétfőn este 9 órakor megbízta kormányalakítással.

A párisi rádió híradása szerint, melyet Kolozsváron is többen felfogtak, Titulescu táviratot küldött a régensnácásnak, amelyben kijelentette, hogy készséggel vállalja a külügyi tárcát Maniu Gyula kormányában. A külügy-

Az újvidéki rendőrség szerint dinárhamisításért letartóztatott Bitskei István Budapesten van és sohasem járt Jugoszláviában

(Budapest) Nagyszabású pénzhamisítási ügyben nyomoz napok óta az újvidéki rendőrség. A pénzhamisítási bűntény szála Budapestre nyúlnak, amennyiben az újvidéki rendőrfőnök hivatalosan jelentette a belgrádi központi rendőrségnek, hogy letartóztatták Bitskei István 30 éves bástopoljai születésű fiatal-embert, aki hamis százdinárossokat akart terjeszteni, amelyet állítólag Budapesten Jellinek Géza vegyész-mérnök készített. A rendőrfőnök jelentéséhez még hozzáfűzi, hogy Jellinek Géza az Ébredő Magyarok Egyesületének tagja és a Sándor-utca 25. szám alatt lakik. Eddig szót a belgrádi rendőrfőnök jelentése.

A jelentés vétele után, akcióba lépett a rendőrség, de a lapok tudósítói is nyomozást indítottak a feltűnőskető ügyben és tudósítónk, aki érdeklődött a Sándor-utca 25. szám alatt a következőket állapította meg:

Jellinek Géza a megjelölt cím alatt teljesen ismeretlen, abban a házban csupán Jellinek József vállalkozó üzlete van. Jellinek Géza neve — mint az újságíró megállapította — úgy a mérnök-

MA KERÜL PARLAMENT ELÉ A KÖLCSÖNSZERZŐDÉS ÉS A STABILIZÁCIÓS JAVASLAT — BULGÁRIÁBAN

(Szófia) A bolgár kormány ma parlament el éterjeszti a kölcsönszerződést és ezzel egyidejűleg a stabilizációs javaslatot.

A stabilizációs javaslat szerint a dollár árfolyamát 29 levában alapítják meg, azaz 1 gram arany árárt 92 levában szabják meg. A stabilizációval egyidejűleg új ércpénzt vezetnek be.

MA ESTE ÉRKEZIK WEGWOOD EZREDES KOLOZSVÁRRA

(Kolozsvár) Wegwood angol ezredes a Labour Party tagja, ma november 6-án este 6 óra 43 perckor érkezik Kolozsvárra, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítik.

Az angol ezredes ma este fél 9 órakor a prefektúra dísztermében Palesztináról előadást tart.

tehát Kolozsváron egyelőre még a régi állapot marad érvényben.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint Nagyváradon már meg is szüntették a cenzurát

és a lapok ma reggel már cenzurázatlanul jelentek meg.

miniszter táviratának vétele után a régensnácás azzal az indoklással, hogy koncentrációs kormányt összehozni lehetetlen, Maniu Gyulát bizta volna meg kormányalakítással. A párisi híradás, amelyet Bukarestből nem erősített meg, azt is tudni véli, hogy a nemzeti parasztpárti kormány vezetése alatt december 25-én lesznek az általános választások.

kamara, mint a műgyetem előtt ismeretlen. Régebben ebben a házban lakott Bitskei István, azonban innen a Dohány-utca 55. számú házba költözött.

Az újságíró ebben a házban legnagyobb megdöbbenésére megtalálta személyesen Bitskei István, aki érthető meglepetéssel értesült újvidéki letartóztatásáról és dinárhamisítás szerepléséről. Az újságíró kérdésére elmondotta, hogy személyi adatai egyeznek az Újvidéken letartóztatott fiatalember által bemondott adataival. Elmondotta, hogy 1920-ig Topolyán lakott, innen átköltözött szabadi kára, ahol cipész-mester volt. 1924-ben rossz gazdasági viszonyok miatt Budapestre utazott és azóta ott él, szakadatlanul dolgozik, soha a határt nem lépte át, amit utlevéllel bizonyít.

Budapesten azt hiszik, hogy bizonyos körök Magyarország ellenes propagandájáról van szó, hogy az ország hitelét megingassák. Ugy látszik, most rosszul választották meg a szereplőket, mert előzőleg nem nyomozták ki, hogy a Szabadkán vélt, Bitskei József, időközben Budapestre költözött.

AZ ETNA UJABB KATASZTRÓFÁVAL FENYEGET

(Catania) Az Etna újból működik és újabb kitöréssel fenyeget. Monte Nasinál új kráter keletkezett.

A környék lakossága a tűzhányó újabb kitörésétől tartva ijedten menekül.

CSINÁLJÁK A VILÁGBÉKÉT

(London) A legutóbbi hadgyakorlat tanulságai alapján a hadügyi kormány új katonai repülőgépeket konstruáltatott.

Az újfajta hadirepülőgép egy üléses, három motor, háromszáz lóerős és óránként háromszáz mérföldet tesz meg.

MEGHALT AZ UCCÁN

(Kolozsvár) Simonovici Izidor kolozsvári lakos ma reggel a Monostori-úton összeesett és meghalt. Az orvosi megállapítás szerint szívszélhűdés okozta.

Szereti-e a gyermekét?

Akkor Siposnál vegyen neki harisnyát, kötött mellényt és az egész iskola időnyre megszabadul a gondjaitól.

Szereti-e saját magát?

Akkor Siposnál vegyen magának és hozzátartozóinak harisnyát, kötött mellényt, pulóvert, keztyűt, uri és női divatekket, csipkét, szallagot, fehé neműt, alsó trikóruházatot és mindenféle rövid-árut. — Vidékről levélileg is rendelhet. Meg nem felelőért a pénzt is visszaadja.

SIPOS

CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 9 SZÁM. — TELEFON 720 SZ.

Vigyázz székel, kakuk van a fán

(Székelyudvarhely) A Magyar Néppárt udvarhelyi gyűlését politikai ellenfele, a Magyar Párt heves ellenagatációval zavarta meg. Az egységpárt pártvezetőség eszközeit élveken jellemzi az alábbi röpcédula, amelyet a székelyfalvakban terjesztettek a „fajmagyar” Hindlédér—Jodál—Sebesi triumvirátus megbízottjai:

Cenzurat: Prefectura.

Népbolondítás.

Az idegenből hozzánk jött urak azt hirdetik, hogy jobban ismerik bajainkat, mint mi magunk. El akarják hitetni a világgal, hogy a székelység jól érezné magát, ha nem volna Magyar Párt. Azt szeretnék tehát, ha a nép elszakadna igazi vezetőitől. Ezért jött hozzánk Dájesek doktor ur, aki otthonjában, a kalotaszegi magyarok között nem tud két embert kapni, hogy pártot alakítsa. Ezért jött Tornyó doktor ur, aki a bánáti telepesekeket ugy megvédte, hogy azok földjeik visszakapása helyett még egymilliónyolcszáz ezer lejt kellett fizessenek neki ügyvédi díj címén. Ezért jön Kecskenéti, aki nem tudott püspök lenni otthon s most székely népvézér akar lenni nálunk.

Miért nem alakítanak ezek az urak otthonjukban pártot, ahol ismerik őket? Eppen azért, mert ott ismerik már őket! Az agyongyőrt székelységet akarják felhasználni arra, hogy megbontsák a magyarság egységét. És kik hozták ide ezeket az idegen vezéreket? A „Hargita” szerkesztői: Gheorge Bárbat és Réti Imre, kik a magyarság vezetőinek gyalázásából élnek, olosz mérget árulva a népnek, maguknak pedig milliók palotát szereznek. Ezek a népbolondítók, akik egy-egy haszontalan kérvényt csak azért írnak meg egyeseknek ingyen, hogy aztán ilyenkor, amikor a magyarság egységét kell megbontani, annál drágábban fizetessék meg az ilyen munkát, amilyen most fajúrlást követelnek! Mi közülük van nekik a híres agyafalvi gyűléshez? Semmi! Azt csak azért emlegetik, hogy port hintsentek a szemetekbe és belelopiák szívetekbe az árulás ördögét.

Ne higgyetek a népbolondítóknak, engedjétek, hogy szégyent hozzanak a vármegyére!

Vigyázz székel, kakuk van a fán!

Könyvnyomda R.-t. 1107-1928.

Kommentár felesleges. Akik becsületes magyar emberekről ilyen hangon írnak, aláírják, hogy elvesztették a buk alól a talajt.

JOSIF IZRAEL SZÜCSMESTER C. Victoriei, volt Kossuth 2
Cluj-Kolozsvár, Lajos ucca
Nagy választék mindenféle szőrméből. **Lelkiismeretes kiszolgálás garantálva.**

Ma választ elnököt Amerika

Fogadások 4:1 Hoover javára

Ma reggel az Egyesült Államokban New York-tól San-Franciscoig az urnák elé járulnak a szavazópolgárok milliói, hogy négy év múltán ismét elnököt válasszanak. Négy év előtt Coolidge és Davis állottak szemben egymással, s most is csak két komoly elnökjelölt mérkőzik a szavazók szimpátiájáért. Schmitt, New-York kormányzója, a demokráta jelölt és Hoover szenátor, a republikánus jelölt, míg a harmadik jelölt, a szocialista Norman Thomas, inkább csak a pártja becsületéért vállalta a jelöltséget, de a két nagy konkurens mellett szóba sem kerül.

Igazán amerikai hevességgel és amerikaias készülődéssel folyik a választási agitáció az Unió 48 államában. A republikánusok és a demokraták tábora ezuttal nem áll osztatlan egységben jelöltjei mögött, mert az elnök-kandidátusok személyi körülményei lényegesen befolyásolják hívóik ragaszkodását. Smith katolikus és „száraz”. Hoover pedig protestáns és „nedves”, így tehát lényeges eltérések észlelhetők már most is a pártok keretén belül és a vallási és prohibíciós kérdések előtérbe tolása következtében, amelyeket természetesen a lehető legnagyobb mértékben kiéleznek az agitáció közben. Még az elmúlt héten is Smith kormányzó hívei látszólag többségben, de amióta ellenfelének kortesei bevítették a választási harcba a vallási kérdést, újra Hoover kilátásai erősödtek meg. Az a körülmény pedig, hogy sikerült Hoover hívei közé megszerezni a klondoktan „nedves” vezérembereket, igen nagy tömeget vonzott mellé, akik a prohibíció megszüntetését vagy legalább is enyhítését várják Hoover elnökségétől.

Most, két nappal a választások megkezdése előtt, már valóságos lázban várja mindenki a legújabb híreket, s mint a háború kávéházi szakértői, most is az ilyen szakemberek adják le legtöbbször csatlálatlan értesüléseket a sajtóban, amely természetesen — jó pénzért — helyt ad mind a két oldalról érkező agitációs híreknek. A sok híresztelésből pillanatnyilag azt lehet elfogulatlanul megállapítani, hogy

Hoover jelenleg erősebb párttal rendelkezik és megválasztása biztosnak látszik,

bár az is kétségtelen, hogy Al Smith kormányzó, aki New Yorkban pártatlanul népszerű ember, nemcsak a szűkebb hazájában szerez biztos és nagy többséget, hanem elvitathatatlanul mellette áll Georgia, Louisiana, Missisipi és South Carolina államok szavazó-polgárainak többsége is. Mindamelllett az elfogulatlan számoló választási szakemberek úgy képzlik el a választás eredményét, hogy Hoover 63%-át, Smith pedig 35%-át kapja az összes leadott voksoknak, a többi pedig marad a szocialistáknak. Minden egyes állam pártokra szakadva várja a választás nagy napját, aszerint, hogy demokrata, republikánus, katolikus vagy protestáns, nedves vagy száraz-e a híte és meggyőződése, de a politikai, vallási és prohibíciós kérdések egyáltalán nem zavarják a derék yankee-kat

abban, hogy a maguk módja szerint a hasznos oldalát is nézzék a négy évben csak egyszer elkövetkező választásnak. Elég elolvasni egy verbeli amerikai újság napilap-ját a választásról, hogy európai szemmel fogalmat alkothassunk, mi izgatja legjobban a yankee-kedélyeket egy elnökválasztáson.

— Hoover esélyei az utóbbi napokon ismét előrenyomultak, az odds-a tegnapielőtti mélypontról, a 3:1-ről felugrott 4½:1-re. A tőzsdei jelentések szerint a hangulat barátságos, bár az érdeklődés korántsem olyan mértékű, mint a megelőző nagy választások bármelyikén. Ez a körülmény azonban nem a pénzhíánynak tudható be, hanem inkább annak, hogy a vélemények még ma is nagyon eltérők az odds-ok he-

lyes megállapításáról. Egyes bizonyosok jelentik, hogy

a Hoover-fogadó 4:1, sőt 3½:1 oddst kérnek, viszont a Smith-fogadók 4½—5:1 oddst követelnek.

Egy fogadó 40.000 dollárt tett le 10.000 ellen, hogy Hoover győz, míg egy másik 100.000 dollárt tett Smithre 4½-szeres pénz ellen. A pénzforgalomból ma az a helyzet állapítható meg, hogy Smith többsége New York városban kétségtelen. A fogadások aránya 5:7 ellen, hogy a többség 550.000 lesz. 1:2 ellen, hogy túlhaladja az 575.000-et és 2½:1, hogy 600.000 lesz a többség. A kormányzó (Smith) még mindig favorit 6:5 arányban Massachusettsban és 2:1-hez New-Jerseyben és 5:7-

hez adják, hogy a déli államokban csak kettőben lesz kisebbsége.

Ilyen választási jelentés és helyzetkép után igazán nincs mit csodálkozni azon, hogy a hétfő esti utolsó agitációs napon Smith kormányzó a Scheneetardy rádió stúdiójában a világ legnagyobb rádióállomásán adja elő utolsó programbeszédét egy hangverseny keretében, amelyben többek között Hempel Frida és Galli Curci is fölér. Hoover ugyanezen estén az Unió másik tengerpartján, Kaliforniában áll a mikrofon elé és beszédét 72 leadó állomás közvetíti a 48 állam minden városába, falujába és farmjába. Erre az alkalomra New Yorkban, meg a többi nagy városokban valósággal „rádiósították” a nyilvános helyeket, mindenütt hangosan beszélőket helyeztek el minden éttermi asztalnál, minden moziülés mellett, minden kávéházi széken ott lóg a rádió fejhallgatója, hogy senki le ne maradjon a nagy eseményről és hogy mindenki — a legújabb hírek alapján siethessen megkötni a fogadást.

Huszmillió lejjel lesz kisebb Kolozsvár jövő évi költségvetése

Utépítési program és vásárcsarnok létesítése képezi a jövő évi budget tchertételeit — Felépítik a Rudolf-uti betonhidat

(Kolozsvár) A városi tanács megkezdte a jövő évi költségvetés tervezésének kidolgozását. A jövő évi költségvetés meglehetősen szűk keretek között fog elkészülni, miután a városi tanács végre rájött, hogy a túl magas költségvetés semmire sem alkalmas,

mert a túlterhelt polgárok úgy sem tudják kiizzadni a bevételi tételket.

Az elmúlt évi 193 milliós költségvetéssel szemben az idei költségvetés 183 millió lej volt, de a tízmillió csökkenés sem jelentett sokat, miután a polgárság ezt sem tudta előteremteni.

A jövő évi költségvetést a város pénzügyi tanácsosa ezért főképpen

a városi üzemek bevételére akarja bázisozni

és így az 1929. évi budget nem haladná meg a 163 millió lejt, ami a két év előtti 193 milliós és az idei 183 milliós költségvetéshez viszonyítva, reálisnak tekinthető.

A költségvetés kiadási tételait a tanács

utépítési programja terhelni meg főképpen

és az estben, ha maradna költségvetési felesleg, létrehoznák a jövő esztendőben a vásárcsarnokot, amely a Posta háta mögötti téren nyerne elhelyezést. A tervek szerint

a vásárcsarnok 7—10 millióba kerülne.

A tanács tervbe vette, hogy a jövő évben rendbehozza a város összes utcáit. A Mikó-ucca Monostor felé eső ré-

szét és a Felsőkövespadot kanalizálják, a Bem- és a Malom-uccákat pedig makadám kövezettel látják el.

A Főteret aszfaltozni fogják és az onnan kikerülő kövekkel a Honvéd-uccát, a külső Monostor-utat és az Erzsébet-utat kövezik ki. A tervek szerint 1929 őszére az összes kolozsvári utcákat rendbe hoznák. Ezenkívül tervbe vették a Rudolf-uti betonhid felépítését, amelynek előmunkálatait már megkezdették.

EGY HERCEG, AKI NEM GENTLEMAN

Ezt a szigorú szentenciát rága Francke angol bíró Manchester herceg arcába. Ez a herceg — mint londoni tudósítónk írja — pazarló életmódot folytatott. Két kézzel dobálta a pénzt, mindenütt rendelt árukat, azután nem fizette ki.

— Itt vannak ezek a szegény szállítók, — mondotta a bíró — cipészek, szabók, fűszeresek, a herceg ur mindegyiknél nyakrafőre vásárolt, elbódította őket a cimeivel és az előkelő fellépésével. Nos, az én véleményem az, hogy egy hercegnek nem kell éppen takarékosnak lenni, de azért minden körülmények között gentlemannak kell lennie.

A bíró most ránézett az előtte álló hercegre s nyomatékosan hozzátette:

— Ön nem volt gentlemann.

A herceg elpirult s nem válaszolt semmit.

Az ügyvéd ezután kijelentette, hogy a herceg felesége valószínűleg mindent ki fog fizetni s ezért az eljárás elhalasztását kéri.

Titulescu volt külügyminiszter, akinek döntő szerepet szánunk a kormányválság megoldásában.

Speciális városi és utikabátok, külföldi I-a. nappabőr kabátok, őszi trenchcoatok

I-a. teveszőr béléssel.

NEUMANN M. CLUJ, FOTER 14. FÉRFI- ÉS FIURUHAARUHAZ.

Egy amerikai bankár az Északamerikai Egyesült Államok bukását jósolja

(New-York) A new-yorki pénzügyi világ egyik kiválósága, Mazur bankár könyvet írt Amerika, illetőleg az Északamerikai Egyesült Államok jövőjéről. Mazur bankár most megjelent tanulmánya óriási feltűnést kelettet, mivel a nagyteknétyű gyakorlati nemzetgazda igen peszsimisztikus hangon ír az Unió jövőjéről. Mindennek előtt a tömeg-produkciót ítéli el Mazur bankár és azt írja, hogy a vásárlóközönség hamar szembe fog szállani evvel. Az Unió népe egész jövedelmét elkölti és nem gondol a jövőjére. Pillanatnyilag Amerikának ugyan nincsen oka félni a gazdasági össze-roppanástól, azonban számos súlyos probléma segít a romlás folyamatát meggyorsítani. Ilyen probléma például a néger-kérdés.

A háború előtt mintegy 10 millió néger élt tulajdonképpen az Unió déli államában. Ma már az északi és keleti államok is tele vannak a négerekkel, akik nagy konkurenciát okoznak a fehéreknek. A néger szaporodása igen gyors és ma már 15 millióra tehető számuk az Északamerikai Egyesült Államokban. A néger nem sokára elég erősek lesznek ahhoz, hogy kivívják egyenjogúsításukat.

A másik súlyos probléma a farmer-kérdés. Az industrializált mezőgazdaság produkciója hihetetlen mértékben növekedik, aminek természetes következménye a gazdasági termékek árának rohamos csökkenése. A földmunkások ezért kénytelenek a mezőgazdasági üzemből a gyárakba vándorolni. Másrészt azonban, ha a mezőgazdasági termékek ára lényegesen emelkedne, úgy csökkenne az ipari munkásság vásárlóképesége és az élet megdrágulna, mivel a munkabérek emelni kellene. A két merőlegesen ellentétes problémát az Északamerikai Egyesült Államokban ép oly kevésbé lehet összeegyeztetni, mint Európában.

A legnehezebb probléma azonban az, hogy hol lehet új fogyasztókat szerezni az egyre növekedő produkció számára. Az amerikai fogyasztók rendelkezésre állanak. Az Unió államait nem választják el egymástól vámhatárok, az Északamerikai Egyesült Államok területe körülbelül olyan nagy mint egész Európáé, tehát meg van a lehetőség a termékek elhelyezésére. Ha azonban a termelés az eddigi arányokban növekedik, akkor az Unió lakossága nem tudja azt felhasználni. Hiányzik ugyanis a szükséges kiegyenlítés: a bevándorlás. Az Északamerikai Egyesült Államok nem akarnak bevándorlókat, pedig ezek voltak a legjobb és legolcsóbb munkaerők. A bevándorlók ezrei évről-évre új fogyasztó táborra is jelentettek. Ez már a háború óta megszűnt. Az Unió ugyan ipari termékeit külföldön is elhelyezheti, azonban ez ellen kiviteli vámokkal védekezik. Amerika jelenleg még tulajdonosa a világ aranyállománya felének. A felesleget Amerika azonban kénytelen kölcsön adni az újra épülő Európának és ennek eredményeként az európai ipar csakhamar konkurens lesz Amerika iparának, amerikai pénzen. Amit tehát Amerika a kölcsönadott pénz kamatain keres, azt elveszti iparának piacában.

Amerika bankárjai és gyárosai napról-napra készítik a gazdasági statisztikákat, amelyeknek segítségével kimutatják, hogy mennyit lehet bel- és külföldön elhelyezni, hogy ehez mérjék termelésük iramát. A számok azonban pusztán számok és az élet, előre nem látott események könnyen halomra dőlhetnek a kimutatásokat. Amerika már a nagy jólét idején elpazarolta gazdaságát. Valamely váratlan esemény, egy új háború, vagy elemi katasztrófa könnyen a legsúlyosabb válságba dönthetik Amerikát, ha a munkásság nagy tömeggel az eddigi jólétből hirtelen nyomorba kerülne. Valósággal közkeletű dogma,

A semmitőszék ítélete alapján elrendelték Kozma Dezső kolozsvári vasuti tisztviselő letartóztatását

(Kolozsvár) A semmitőszék büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Bukarestben egy kolozsvári vasuti tisztviselő bűnügyét, akit felettesei sikkasztás miatt vád alá helyeztek.

A vádlott vasuti tisztviselő Kozma Dezső állítása szerint akaratán kívül került bele az ügybe. Még két évvel ezelőtt történt, hogy Kozma Dezső mint a kolozsvári üzletvezetőség egyik irodafőnöke, magánfeleltől legális uton pénzüsségeket inkasszált be.

A tisztviselő a beinkasszált összegeket, amelyek

összesen 35 ezer lejre rugtak, elmulasztotta idejében beszolgáltatni.

az államvasutaknak pénztárához és amikor mulasztását saját jószántából pótolni akarta, kiderült, hogy megkésztetett, mert időközben valaki névtelenül feljelentette a hivatalnokot felettesének s ezek a kolozsvári ügyészségen sikkasztás címén büntető eljárást indítottak ellene.

A kolozsvári törvényszék fenforogni látta a sikkasztás bűncselekményét és

Mussolini emlékiratait nem szabad kiadni Olaszországban

Mussolini megírta az emlékiratait s egy párisi hetilapnak a „Candida”-nak adta át közlés végett. Itt jelennek meg a memoárok néhány hét óta. Romából írják nekünk, hogy

az olasz sajtónak nem szabad lenyomatni ezeket az emlékiratokat.

Még kivonatokat sem szabad belőlük közölni. Még kevésbé jelenhet meg az életrajz könyvállományban.

A „Candida” multheti számában megjelent folytatás Sforza gróffal foglalkozik. Gróf Sforza tudvalevően párisi követ volt most hat

hogy Amerika gazdaságilag legyőzte Európát. Ez azonban nem gaz, mivel Európa népének egyik felét a háború gazdaggá, másik felét koldussá tette. A koldus-tömegek nyomora azonban csak átmeneti és Európa egész biztosan csak hamar talpra áll. Nem szabad ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy Európának 450 millió lakosa van az Északamerikai Egyesült Államok 150 millió lakásával szemben.

Mazur szerint Európa abban a pillanatban felül kerekedik, amikor az európai államok között megszűnnek a vámhatárok és megalakul az európai államok uniója.

ennek alapján Kozma Dezsőt 35 ezer lej jogtalan eltulajdonítása miatt

egy évi és nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Másodfokon a kolozsvári tábla tárgyalta az ügyet, ahol Kozma előadta, hogy sikkasztási szándékkal tulajdonította el a pénzt, hanem mulasztást követett el, amit minden kényszerítő körülmény nélkül pótolni akart, csak hogy akkor már elkésztet. A tábla a tisztviselő érvelését enyhítő körülménynek vette és

büntetését egy évi fogházra szálította le.

Kozma Dezső védője, dr. Ciudariu Augustin ügyvéd felebbezése folytán a semmitőszék tárgyalta legfelsőfokon az ügyet és

helybenhagyta a tábla egy évi fogházbüntetésre szóló ítéletét.

A jogerőre emelkedett büntető ítéletet a mai nap folyamán közzétették a kolozsvári ügyészséggel, amely országos körözőlevelet adott ki az elítélt Kozma Dezső ellen, elrendelve azonnali letartóztatását.

esztendeje, vagyis akkor, amikor a fasiszták elfoglalták a kormányt. Alighogy a fasiszták sikere eljutott Párisba, gróf Sforza lemondott az állásáról.

Mint testestől-lelkestől demokrata férfi — így hangzott a lemondólevele — nem szolgálhatok olyan kormányt, mint amilyen a fasiszta-kormány.

Mussolini

nem egészen így adja elő

az emlékiratban gróf Sforza lemondását. A volt párisi követ ennek következtében közzétesszük nemesak a maga lemondólevelét, hanem azt

az íratot is, amellyel Mussolini a lemondásra válaszol.

Mussolini az emlékiratban szemérem lobbantja gróf Sforzának, hogy Mateotti meggyilkolása dolgában nem állott a nemzet pártján.

Amikor ez az eset történt — mondja Mussolini — gróf Sforza, a volt nagykövet, a volt miniszter és az Annunziata rend lovagja, a köztársaságiak és a szocialisták közé keveredett.

Gróf Sforza erre a passzusra a következőképpen válaszolt:

— Én Matteotti meggyilkolása után az olasz nép pártján álltam. Most is ott állok. . .

MIKOR A HOLT VADDISZNÓ RÁNGATÓDZIK . . .

Egy brüsszeli csemege- és élelmiszerkereskedés, amely a belga főváros egyik legelőkelőbb utcájában van, azzal szokta vevőit becsalogatni, hogy az utcára fel nem darabolt vadakat aggat ki. Néhány nappal ezelőtt az ajtó mellett függő hatalmas vaddisznó, amelyet mindenki joggal leoltak tartott, rángatózni kezdett. A járókelők, akik ezt észrevették, felháborodtak az állatkinzácson és szemére vetették a kereskedőnek, hogy nem győződött meg az állat kimúlásáról. Rendőroket is hívtak és a kereskedő kijelentette, hogy a vaddisznót kétségtelenül élettelen állapotban szálították Brüsszelbe az Ardenne-hegységből. Nem sikerült a kérdést tisztázni és ezért a rendőrség állatorvosért küldött. Még mielőtt ez megérkezett volna, észrevették, hogy a rángatózó vaddisznót egyik lábáról vékony zsineg vezet az ablakon át a pincébe és ott egy tanonc szórakozik azzal, hogy az utca népét izgalomba hozza. A felháborodás ezután lecsillapodott és néhány erőteljes nyaklevesszel az ügy közmegelégedésre elintéződött.

TÖBB NŐ REPÜLT, MINT FÉRFI

(Páris) Most készült el a Csatornán való repülés statisztikája. A múlt esztendőben körülbelül 26 ezeren tették meg az utat levegőben a francia és angol part között. Az idei repülési évnél az első hat hónapjában, vagyis április 1-től szeptember végéig 28 ezren szállítottak a repülőgépre. Tehát most egy félesztendő alatt többen vették igénybe ezt a közlekedési eszközt, mint tavaly egész esztendőn keresztül.

Külön statisztikát készítettünk arról, — beszélt a légi társaság igazgatója, — hogy hány férfi és hány nő utazott a levegőben? Eszerint a nők többségben vannak. A 28.000 ezer utas közül 18.000 nő volt. Ennek a magyarázatát abban találom, hogy a nők általában sokkal vállalkozóbbak, mint a férfiak. Aztán meg türelmetlenebbek is. . . Ha valahova elakarnak jutni, minél gyorsabban szeretnék odaérkezni. . .

Az a körülmény, hogy a nők ezt az új közlekedési eszközt annyira felkarolták, világosan bizonyítja, hogy a nők konzervatívizmusától szóló feltevés nem mindig helytálló.

* Román, angol, francia, német, olasz, szláv, stb. fordítások, levelek, kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek, stb. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel fordító irodája, strada Rațiu (volt Kötő-u.) 3. Telefon 831.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházban, VIII., Baross-tér 19.

OLVASSA EL

mert kellemes meglepetést nyújt

HELIOS

KÖTÖTTÁRUHÁZ
CLUJ, FÖTÉR 7.

Olcso árjegyzéke

Meleg férfi puloverek . . . 340 lejtől
Férfi és női mellények . . . 300 lejtől
Angol női puloverek már . . . 450 lejtől
Női divat kötöttkabátok . . . 660 lejtől
Gyermek puloverek már . . . 180 lejtől
Gyermek téli harisnya . . . 23 lejtől
Női sport téli harisnya . . . 55 lejtől
Női tiszta gyapjúharisnya . . . 135 lejtől
Női tartós cénaharisnya . . . 79 lejtől
Reformnadrág, legjobb minőség . . . 85 lejtől
Női elegáns gyapjúharisnya . . . 840 lejtől
Nyakálak, keztük, férfi zoknik és más egyéb itt fel nem sorolt cikk, igen olcsó árban lesz elárulva. Szolid kiszolgálás, olcsó, szabott árak!

OLVASSA EL

OLVASSA EL

CORSÓ-FILMSZÍNHÁZ!

S P I O N

Ma utoljára!
Előadás: k 3, 6 és 9 órakor

NŐSÜLJ — NE HÁZASODJÁL

Két végrendelet került most nyilvánosságra az angol fővárosban s mindkettőben arról rendelkezik az elhunyt, hogy miképpen viselkedjék az esetben maradt házastárs az ő halála után. Londoni tudósítónk írja, hogy most bontották fel Robert Barbour örökös végrendeletét, aki a múlt héten halt meg.

— Évi 2000 fontot hagyok a feleségemnek, — hangzik a végrendelet egyik cikkében — de csak azzal a feltétellel, ha nem megy férjhez. Ha nem fogadná el ezt a feltételemet, akkor csak évi 1000 fontot kap.

Az özvegy kijelentette, hogy tiszteletlenül fogja tartani férje rendelkezését. Ugyanekkor bontották fel Mrs. Annie Minertzhagen végrendeletét. A dusgáz asszony vagyonát a bíróság körülbelül félmillió fontra becsülte. A milionszórány férje ezredes a királyi testőrhelyen.

— Egész vagyonomat a kedves férjemre hagyom, — stipulálta a végrendeletében — de csak abban az esetben, ha nem házasodik meg még egyszer. Az egyetlen kivánságom az, hogy egy maradjon. Feltéve, ha ezt a kivánságomat nem respektálná, akkor mindössze évi 1200 font fizetést kapok.

A vagyon tulnyomó részét ebben az esetben jótékony célra hagyta az özvegy.

Minertzhagen ezredes az ismerősöknek kijelentette, hogy lemond a vagyonáról s megelégszik az évi 1200 font juttatással. Eltökélt szándéka az, hogy megfog házasodni.

Marosvásárhelyen

legolcsóbb, legizlésebb, leguribb vendéglő a

KÖZPONTI!

MEGHÍVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapestben

legköltségesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a legkényelmesebb körülmények között a legköltségesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a legkényelmesebb körülmények között

Grand Hotel

PARK-NAGYSZÁLLODA

Budapest, Baross-tér 10. szám.

20 százalékos engedményt kap, ha ezen lap előfizetője olcsó szobájából, 10 százalékos engedményt kap olcsó éttermi áraitól (kitűnő házi konyha)

Öt pengőzt megtakarít

Ha a szállásra érkezéskor egy perc alatt a pályaudvarról nálunk otthon érzi magát.

Minimális kiszolgálás, szigorúan üzleti jelleg. Saját érdeke ezen a ponton, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Költséges szobamegrendelés ajánlatos.

Elkészült a vádirat a kolozsvári C. F. R. élelmezési ügyosztályának panamistái ellen

(Kolozsvár) Mintegy három évvel ezelőtt óriási feltűnést keltett az a nagyarányú panama, amelyet a kolozsvári C. F. R. élelmezési ügyosztályánál lepleztek le.

A rendőri nyomozás magánfeljelentés alapján indult meg és nemsokára letartóztatták Valeriu Zegreanu élelmezési inspektort, akiről kiderült, hogy főmozgatója volt a panamának.

A kolozsvári ügyészség megbízásából Dregusan vizsgálóbíró több mint két éven keresztül vezette a vizsgálatot, míg végül is a napokban elkészítette a több kötetre menő vádiratot. A komplikált panama főszereplője a vádirat szerint Valeriu Zegreanu inspektor, akiről megállapítást nyert, hogy negyedmillió lejt meghaladó összeggel károsította meg a vasutat. Ezenkívül számos megjelentetés miatt is eljárás van ellene, mert meg nem engedett üzletek gründolásával magánosokat is több ízben becsapott.

Zegreanu inspektoron kívül a vasuti élelmezési panamának még hat vádlottja van, akik közül jelenleg többen magas funkciót töltenek be a C. F. R.-nél. A bűnügyben a főtárgyalást decemberben tartja meg a kolozsvári törvényszék.

Mozivilág

Tragikus véggel és happy andel mutatják be Kolozsváron a Song-ot

Tegnap volt a premier

A Select-mozgó tegnap délután mutatta be a Kelet liliomának nagy filmalkotását a „Songot”.

Ez az izgalmas mese, amely éles konturokat kap a mozi lepedőjén, s amely exotikumával és változatosságával különösen belemarkol a szívekbe, szinte megnő és komoly jelentőséget kap Anna May Wong szereplésével. Dolores del Río feltűnése óta ez a ferdeszemű, pompásan szabályos testű, erotikummal fűtött japán leány a második nagy szenzációja az amerikai filmvilágnak.

Már eddig is láttuk őt filmen. Feltűnt már eddig is, de most, hogy elhozták őt Kaliforniából az angolok Londonba és élére állították egyik reprezentatív filmjüknek, ez az ígért komoly eredményé vált. Anna May Wong feltűnése és éltreugrása tehát már az

angol filmipar igazi sikere is.

Zsufolt ház nézte végig a bemutatót, amely biztos garancia a sikerre. Ez érthető, merthízen a „Song” Kolozsvár filméletének egy kimagasló eseménye, amelyet egyhamar nem boríthat el a feledés homálya.

A Song-filmek külön érdekessége, hogy két befejezése van. Az egyik tragikusan végződik és Anna May Wong tragikus véletlen folytán borzalmas szerencsétlenségnek esik áldozatul, amely halálát okozza. A másik megoldás pedig a happy-and, amelyben, a kínai hősnő rá talál igazi szerelmére és a boldogság révén élvezi. A Select-mozgó tegnap tragédiával végző Song-ot mutatta be, míg az Uránia-mozgó a jövőhéten, a happy-and-est kezd vetíteni.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresőkre részre egyszerűhirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Angliában képesített nyelvmesternő órákat ad, fordít. Cim: Monostori-ut 50.

Bejárónénak mennék reggeltől délután négyig kevés fizetés ellenében, főzést és minden házimunkát vállal. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában.

Olcsón eladó, Tordai-uton építésre nagyon alkalmas szép bekerített fás parcella, villany és vízvezeték. Süngös. Értekezni: Hotel Central, Sassainál.

Jövendőmondó, megmondom bárki-nek jelenét, jövőjét, multját, idegeim annyira megfeszitem, hogy álmomban jövendőlk. Tudnom kell melyik évben, hónapban és napon született és három hajszálat is küldjön. Szíveskedjék 20 lejt bélyegben a borítékba helyezni. Antalffy István Baia Mare. Postafiók 33.

Eladó egy telek egy szobával, „Bulgária” vendéglővel szemben. Tégla-u.

Nem különbejáratu szoba, konyha bu-torozva kiadó és egy üres szoba. Pata-ucca 18. szám.

Veszélyben van egy szegény, öreg ki-lakoltatott 4-5 tagból álló nyugdíjas, családientartó megélhetése annyira, hogy kénytelen segélyért fordulni a nagy-lelkű emberekhez. Segélyösszegeket a „kilakoltatott nyugdíjas” jellegre a Mai Világ kiadóhivatala továbbítja és nyug-tázza.

Napi pár órai munkával szép jövede-lemre tehet szert, Kolozsváron nagy is-merettségrel rendelkező egyén. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában.

A jó állásért folyó harcban szerelje fel magát. Tanuljon meg románul.

Üvegezősegéd, jó eladó, perfect képkertező azonnalra állást keres. Megkereséseket Dej Mai Világ ki-adóhivatalához kér.

Az Unio-órásüzlet átköltözött a Szondi-ucca 42. szám alá. Javításokat és más szakmába vágó munkákat továbbra is vál-lal.

Irodakaritást vállal gyakorlott, meg-bizható asszony. Cim a kiadóban.

Keresek központban, szép, világos, termet, vagy üres tágas szobát, lehetőleg földszinten. Cimeket kérem leadni „Tu-rul” című-üzlet.

Használt fehérnemű szekrényt keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Husz lejért új nyakkendőt kaphat, ha a régit kijavíttatja a „Nyakkendő-klinikán” Linczeg-ucca 9. szám alatt.

Belvárosban két urileány lakást kaphat. Cim a kiadóban.

Kiadó november 1-ére, két elegánsan, kényelmesen berendezett szép szoba. Te-lefon 12-42. Cim a kiadóhivatalban.

Mária gondoltolvasónő memotechnikai metódus szerint feltárja a jelent, mutat és jövőt. Nem tévesztendő össze az után-zókkal. Fogad egész nap a Posta háta mö-gött.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI IRODA HIREI

A Molnár Ferenc-ciklus első estéje:
A farkas. Óriási érdeklődés várja a Molnár Ferenc-ciklust. A színház t. i. csatlakozik az európai és amerikai nagy színházak most folyó jubiláris ünnepeivel s megüli a Molnár Ferenc írói működésének 25-ik évfordulóját. Az ünnepek sorát Budapest nyitotta meg, ahol a Vígsház újította fel A farkast s utítja fel Molnár Ferenc többi darabját is. Bécs, Berlin és Európa többi nagy városa, valamint Amerika metropolisai csatlakoznak a magyar író ünnepléséhez, mindenütt felújítják a legemlékezetesebb Molnár-sikereket. A kolozsvári Magyar Színház ünnepe öt estére fog terjedni. A példátlan népszerűségű Molnár Ferenc leghatásosabb és legérdekesebb darabjának, A farkasnak reprizével kezdődik a ciklus. A farkast 15 évi pihentetés után szombaton fogják bemutatni s a mai közönségre bizonyára az újdonság ingerével fog hatni ez a nagyszerű darab. Most újították fel A farkast Budapest a Vígsházban is s a közönség és kritika lelkesen konstata, hogy frissebb, érdekesebb, modernebb és mulatságosabb, mint a legutolsó párisi újdonság. Nagy gonddal és különös szeretettel készül a színház A farkas felelevenítésére. Második este (vasárnap) megismétlik A farkas előadását. A ciklus harmadik estéjén (hétfőn) a Doktor urat adják, negyedik estéjén (kedden) a leghíresebb Molnár-darab, a világot járt Az ördög kerül színre új szereposztással s az utolsó estén (szerdán) A testőrt láthatjuk. A ciklus első estéjén (szombaton) A farkas előadása előtt a kitűnő Osváth Kálmán fog konferálni, ami jelentékenyen emeli az ünnep fényét.

Ember, állat és erény. Csütörtökön este Pirandellonak az egész világot diadallal bejárt és eddig legnagyobb siker aratott hallatlanul szellemes vigjátéka, az Ember, állat és erény fog színrekerülni parádés szereposztásban.

A vörösbőrűek pusztulása. Előre felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy csütörtökön és pénteken egy grandiózus és izgalmas filmet fognak a Magyar Színházban vetíteni. Címe: A vörösbőrűek pusztulása. Naponként csak két előadás: fél 4-kor és fél 6-kor.

HETI MŰSOR

Kedd: Szeretlek! (C.-bérlet.)

Szerda: Szeretlek! (A.-bérlet.)

Csütörtök: Ember, állat és erény. (Pirandello világhírű vigjátéka. B.-bérlet.)

Péntek: Antónia. (Mozihelyarákkal. Poór Lili főlépésével. Körösi Dudas és zenekarának részvételével.)

Szombat d. u. fél 4-kor: A templom egere.

Szombat este fél 9-kor: A farkas. (A Molnár Ferenc-ciklus első estéje. Ünnepi előadás az író pályafutásának 25-ik évfordulóján. Bevezető előadást tart Osváth Kálmán. Premier-bérlet.)

Vasárnap d. u. 3-kor: A háziarát. (Poór Lili főlépésével. Mozihelyarákkal.)

Vasárnap este 6-kor: Ábris rózsája.

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: A farkas. (A Molnár Ferenc-ciklus második estéje. C.-bérlet.)

Hétfő: Doktor ur. (Új betanulással és új szereposztással. A Molnár Ferenc-ciklus harmadik estéje. A.-bérlet.)

Kedd: Az ördög. (Új betanulással és új szereposztással. A Molnár Ferenc-ciklus negyedik estéje. B.-bérlet.)

Szerda: A testőr. (Új betanulással és új szereposztással. A Molnár Ferenc-ciklus ötödik előadása. Premier-bérlet.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA:

Hétfő, kedd és szerda: Szőke vagy barna. (Nagy amerikai vigjáték attrakció 7 felvonásban. Főszereplő: Adolph Menjou.)

Csütörtök és péntek: A vörösbőrűek pusztulása. (Amerikai indiándráma, izgalmas harcokkal. Főszereplő: Richard Dix.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Nagy szenzációs mozimatiné. (15 és 10 lejes helyárakkal.)

Hirdessen a Mai Világ-ban

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy meglepő fordulatok várhatók még a belpolitikában.

— Már nem, már megtörtént.

— A kormány lemondását érti ez alatt?

— Az nem meglepő, hanem az, hogy négy pártvezér volt kihallgatáson a Régenstanácsnál és mindegyik meglepett hangon nyilatkozik, mint aki biztos a dolgában.

— Pancser ur, nem árulná el miért mondott le a kormány és miért választotta inkább az ellenzéki kenyeret?

— Két izraelita találkozik a tőzsde előtt.

„Hé, Kohn, — mondja az egyik, — igaz, amit hallottam?”

„Mit?”

„Hogy a tőzsdebizományosi üzletet átadtad a könyvelőnek és most te vagy nála könyvelő?”

„Igaz... most törheti ő a fejét.”

— Na és annak mi volt az oka, hogy Iorga és Averescu kihallgatása rövid időt vett igénybe, míg Manu jó másfél órán át tárgyalt a Régenstanácsal?

— Mikor a pártvezérektől megkérdezték, hogy kit ajánlanak a kormány élére, Averescu és Iorga meghajtották magukat és mindkettő egyszerre mondta:

„Ajánlom magam.”

A régenstanács tagjai összenéztek és azt mondták:

„Ha az urak annyira sietnek, akkor Isten velük.”

— Na és Manu?

— Ő nem ajánlotta magát, hanem kormányalakításról tárgyalt másfél órán keresztül.

— Mondja Pancser ur, vannak nagy készülődések a leendő kormány hívei között?

— De mennyire. Egyik hivatalnoktól megkérdezték, mi lesz, ha az ő pártja kerül hatalomra. A hivatalnok büszkén válaszolta:

„En leszek az ügyosztály főnöke.”

„Na és meg van hozzá a képesítése?”

„Hogyne, — válaszolta a tisztviselő, — az íróasztalom már srégen áll.”

— Nem gondolja, hogy erre a híre ma sokan fogják srégre állítani az íróasztalukat?

— De igen és abban maradunk.

Hirdessen a Mai Világ-ban

Románia legnagyobb kottásboltja a

Hegedüs

hirlapiroda zeneműosztálya.
Jegyzék ingyen.
Oradea--Nagyvárad.

A nagy kommunista bünper nyomorékká lett vádlottja, az öngyilkossági kísérletet elkövetett Rosenfeld Sándor ma áll a kolozsvári hadbíróóság előtt

(Kolozsvár) A IV. hadtest hadbíró-sága ma délelőtt kezdte tárgyalni Rosenfeld Sándor 25 éves nagyvárad-i magántisztviselő bűnügyét. Rosenfeld Sándor tulajdonképpen egyik szereplője volt a nem régen lezajlott mostrepör-nek, a hatalmas vádiratból azonban kiemelték.

Ez a különválasztás a mostrepör fő tárgyalása alkalmával a védők egyenes kérésére történt. Rosenfeld ugyanis letartóztatása után néhány nappal a nagyvárad-i rendőrség második emelétől

vallatás közben öngyilkossági

szándékkal levetette magát.

Mind a két lába és karjai is eltörték, úgy, hogy a vizsgálatot nem fejezheték be idejében és így bűnügyét el kellett választani a többiek ügyétől.

A vádirat szerint Rosenfeld mint magántisztviselő állandó összeköttetést tartott fenn a nagyvárad-i Egységes Szakszervezetek tagjaival és aktív résztvett a „vörös segély”-akcióban. Állítólag holmi jegyzeteket találtak volna nála, amelyekből kitűnt, hogy gyűjtéseket vezetett a vörös segélyalap javára.

Vizsgálóbírónál történt kihallgatása

alkalmával a nyomorékká lett Rosenfeld határozottan tagadta a kommunizmus vádját. Mindössze csak annyit ismert be, hogy a szakszervezeti életben résztvett és a különböző fegyházakban elzárta politikai foglyok felségélyezésére ő is adományozott. Ez azonban nem bűncselekmény.

A hadbíróóság számos tanút beidézte, azonkívül a mostrepörben elítélt nagyvárad-i munkások egyrészt is kihallgatják. Lapunk zártakor a tárgyalás tart.

Más tartozásáért is foglalnak már a kolozsvári végrehajtók

Egy órás berendezését lefoglalták, mert a borbély, aki azelőtt bérelte az üzletet, nem fizette ki telepadóját

(Kolozsvár) Kellemetlen meglepetés érte a Monostori-utcai Szabados és Weisz óráscéget. Az üzletbe, amelyet allig két hónapja nyitottak meg, kiállított a városi adóhivatal végrehajtója és lefoglalta a cég berendezését telepadó fejében.

A meglepett óráscégek tiltakoztak a foglalás ellen és joggal, miután őket még nem rohatták meg az idén telepadóval, mert üzletüket jóval a kivételek után nyitották meg.

A végrehajtó azonban nem zavartatta magát és elővette szobájából a foglalási akta, amely szerint Csák borbélymester 2700 lejes telepadó-hátralékáért foglalt.

Ujabb tiltakozások következtek, de a végrehajtó nem engedett, kijelentette, hogy ezelőtt Csák borbélymester volt az üzletben, de az nem fizetett, tehát fizessen az, aki

jelenleg az üzletben van.

A cég tulajdonosai természetesen a város pénzügytanácsosához mentek panaszra a jogtalan foglalás ellen.

A pénzügyi tanácsos megígérte, hogy az órás cégnek a borbély adósságáért jogtalanul lefoglalt berendezését felszabadítja a foglalás alól, de ehhez kérvényt kell beadni.

Ha az eset konzekvenciáit akarjuk levonni, megállapíthatjuk, hogy a cég lefoglalt berendezését feloldják a foglalás alól, de...

Ez a de pedig azt jelenti, hogy egy olyan foglalásért, amelyhez az illetőnek tulajdonképpen semmi köze sincs, egy egész délelőttöt hivatalban mászkálással eltölteni, kérvényt csináltatni, bélyeget venni, ami mind pénzbe kerül. Ezenkívül még egy csomó izgalom.

Arban és minőségben csak a

MOSKOVITS-KALAPSZALON

vezet. Alakítások gyorsan és olcsón készülnek

CLUJ.
REGELE FERDINAND 3.
(AZ UDVARBAN)

Rassay Károly guvernamentális pártot alakít Magyarországon

(Budapest) Általános meglepetést kelthetett mindenféle múlt héten, hogy Rassay Károly szólna ereszetté parlament pártját. Ennek hátterében érdekes események húzódnak meg:

Kállay Tibor ellenzéki szereplésének kezdetével felmerült az a gondolat, hogy kormányképes ellenzéki pártra van szükség, amely ne álljon szemben élesen Bethlen Istvánnal. Rassay, aki tudvalevőleg mint keresztény párti volt Bethlen államtitkára egykor, nem számíthatott Kállayval való együttműködésre, amíg pártjában olyan képviselők is vannak, kik Magyarországon komoly szerephez nem juthatnak. Így

elsősorban Fábán Béla volt Rassay terhére,

közismert dolog, hogy közöttük annyira hideg volt az érintkezés, hogy időn-

kint köszönési viszonyban sem álltak. Kapóra jött Rassaynak Fábán elgaloppozása a Sztranyavszki-ügyben. Fábán rendkívül naiv volt, mert hiszen Sztranyavszkinak két írónnal csak egy referens nevét kellett az aktára írni és a vád már megdőlt.

Fábán erős szereplési viselkedése sokfelé keltett ellenszenvet. Rassay pedig kormányra remél kerülni s arra számít, hogyha Bethlen István valamely okból egyszer nemzeti koncentrációs kormányt kíván alakítani, abba az ellenszenves elemektől megtisztított Rassay-pártot bele fogja venni.

Ezért akart szabadulni a terhes párt-híveitől, elsősorban Fábántól és Gál Jenőtől.

Ez a valódi oka a magyar ellenzék szétszakadásának.

Hirdessen a Mai Világ-ban

KI LÖTTE LE A FÁCÁNT?

A patialai maharadsza most Madridban van, ahol a spanyol király vendége. Legutóbb vadászaton vettek részt egy hatalmas fácnál egyszerre sőt ték el fegyvereiket, a következő pillanatban a fácnál lezuhant a földre. Megállapították, hogy mindkét fejében golyója behatolt a fácnál testébe? A uralkodó ebből nem csinált presztizskérdést: a spanyol király a fácnál ajándékozta vendégének.

Dr. Roska Márton előadása Unitárius Kollégiumban. Keddelőn 6 órakor az Unitárius Kollégium dísztermében dr. Roska Márton egyetemi m. tanár, a váló nevű és kutatásairól híres, a egész fog előadást tartani az Unitárius Nők Szövetségének előadás-sorozatán. A jeles tudós régész kérdésekről fog ugyan előadni, mint sejtette a vezetőséggel, ami olyan érdekes módon fog összekapcsolni a történelemmel, mutat a mai időkkel, amilyen esetről sejtetne sines még a zönségnek. Roska Márton prof. szor előadása tehát nem száraz, geszteti visszaemlékezés lesz, ha egy sokat ígérő, nagy érdeklődést várt modern előadás.

Fontos értesítés a Temesvári Sör- és Gyár Részvénytársaságról

A Temesvári Sör- és Gyár Részvénytársaság igazgatósága követelést közlésére kért fel a következőket:

Az utóbbi időben szóbeszéd, hogy a gyár képezte és legújabbban UJ KELET november elsején szomban hozott azon hír, hogy a Temesvári Sör- és Gyár Kolozsvár és környékéről kivonulni készül, tendenciusan terjesztett valótlanosság leghatározottabban kijelentik, sem most, sem később Kolozsvár és környékéről kivonulni nem fogunk. Ezt annál kevésbé tehetjük, mert kiváló minőségű sörünk, a vid idő alatt Kolozsvárról és környékéről kivonulni nem fogunk. Ez az az oka, hogy a gyár nem fogja elhagyni Kolozsvárt, hanem továbbra is a városban fogja működését folytatni. Amennyiben ez a hírtalan híresztelés a jövőben ismétlődne, azok terjesztői kártérítési pert fogunk indítani.

Felelős szerkesztő:

SERESS JÓZSEF

A budapesti

Színházi Élet

minden száma 200 oldal. 5

1 szindarab.

Ara 40 lej. 1/4 év 450

PALLAS

LAPTERJESZTO